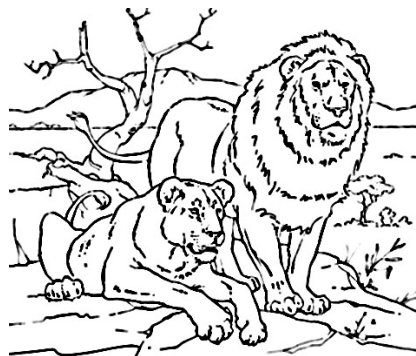

HERDÊ HAŞTIYE

Zaf zaf gırs u silxet birrê estbiyo. Zerê ni birr de uo kE goşt weno, vas weno hên çesit, çesit heywani estbiyê. Ni heywani qı qarise jûbin nêbiyê. Têdinu waştö ke omirê xo wertê haştıye de bıvernê ra.

Roce ama, taê verganê yabanu thamê goştı u goni ferq kerdo. Aslani (şerl), qeplani, cunowri (vergi), heşi, lüyi, heywanê kı kerdê çımanê xora, verdo yinu dimê, xo eşto ser, çıştê. Parçe lete kerdê, werdê.

Werte birri ebe bınananê (cendeganê) miyena, bızana, gzelana, geyigana, owresena, camusana, mangana, gaana, devena, ebe perê theyrana biyo pırr. Estıkê heywanê ke çışiyê zerê birri guruto xo ver.

Vera ni heywanan de, iye ke nêşçinê ke thaba bıkirê, rocana berbê u fındetê. Kotê zerê şın u şıvani. Nu her caa birri rê ağme biyo.

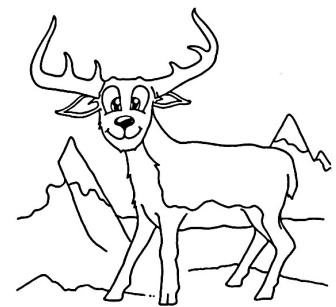
Werte birr de ni heywanu ters cêno ke, pers mekirê. Ni heywananna kes nêzano ke, meşte (sorra) kam kono dest. Kam parçe beno yeno werdenê. Çı esto ke, zerê pêrunan de tersê çışiyaenê jü biyo.

Mabenna roci, asmi vêrenê ra. Heywanê ke zerê terşi de, şın u şıvan derê, sêrkenê ke nia nêbeno. Ebe remayısa, ebe tersa; xo wedardaena nu nia nêsono.

Ni heywani amê pêser, mabenê xodê mobet kerdo. Heywanê ke çışiyê, rındiya yinu ser qeşikerdo.

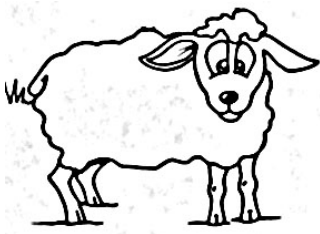
Sekirê, semekirê; raa xeleşiyaene çıka, naê ser deyra fındetê, dusmıs biyê.

Axırı dusınce "jü biyenê" amo ninu virr. Ebe berbısa, nia şın u şıvana êndi nêbeno, vato xo miyandê. Qerer guruto ke berê pêser cemat bıkirê. Pero piya berê jü ca, dusınce xo, fikirê xo uca de vacerê. Na pêser amaynê de çıton bıkirê ke bıxeleşiyerê, çıye nıanen ser waştö ke qeşikerê.

Cematê heyvanu teberê birr de, zere jü jilê koyi de amo pêser. Temsilkaranê heyvanu tek be tek qeşi kerdo. Qeşiya verêne geyiga ke iştiriyê xo, dı çetelê, aê guruta. Geyige hire roci raver, çiton hire leyrê xo verê çımanê xode, qeplanu parçe-lete kerdê, yi ser qeşi kerdo. Badunay nia vato:

"- Aslani (şeri), qeplani, cınowri (verci), hilli, lüyi axırı roce may ke parçe kenê wennê. E ke nia sono cısnê ma (nesle ma) anê. Ma peru, yinannê benime werdis!"

Miye kota werte qeşiye:

"- Zaf raşto" vato. "Pilla ma geyige raşt vana..."

Naê ser geyiga kou qarına, vana:

"- Sırf raşt vatene bes niya. Çıyo muyım verê ni hali gurıtına. Hêni bıkim ke, niyê ke musê goştê ma, heqbere ninan de berimê. Vera ninu çıye bıkime".

Owres hurindia xora xo keno raşt, gosanê xo saneno ra vano:

"- Vera ninan de ma nêşikime fındime. Yi mara qewetinê. En raa da rinde hadar fındetena. Naa ra têpia hewnameşime. Sıre çerdaynê de zaf ağme mebime. Key ke ma xebere gurite, ya ke niyadime ke naê mara teref yenê, bıremime; xo rareynime (bıxeleşnime)".

Yira dıme bize hên bêumıd qeşikerdo:

"- Belki raşt vana, hama noi ke çare niyo. Mao ke naê qebul kime. Herkes hurindia xode fındero; merdena xo bıpiyero!"

Geyige êndi thamiş nêdo. Berc ra birra:

"- Na sene xebera?. Ça bêumıd fındime. Ça raa u çare xeleşiyaene mebro?."

Her zıqo u koto werte qeşiyê, vato:

"- Rınd vana wua mı, hama çiton bıkime?"

"Jü bime!" vato geyiga kou...

Na kelima zaf şıya xose gay. Hurindia xora xo kerdo raşt, iştiriyê xo na hat u dot ser sanê ra, kutê herre ra. Herd fito were,

boê kerdo. Badunay qoro, u nia vato:

"- Jü biyenê, pêser amaenê çı ko, sene çıyo?"

Naê ser geyıga kou, jü biyenê çıka, çı niya; çıton bena, cırê vato; iza kerdo. Qeşıya xora têpia geyıge gay ra pers kerdo, eceb thaba famkerd, nêkerd. Gay vato, "heya". Dimê ra iştiriye xo kutê tumê herdi ra herre eşta ke, çıka qewetino bimusno heywananê binu.

Heywanê ke uca derê, na kerdena gay ser huyiyê.

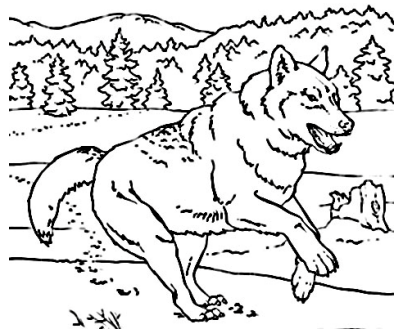
Geyıga kou aancia birra, vato: "gos mı sernerê!"
Heywanu têdinu gos do geyıge ser. Geyıge nia vato:

"- Sıma têde bêumidê. Na telike ma pêru rê jüya. Na durım de gereko ma pêro vera ninu vecime.

E ke benim ke jü, o sire heqbere ninan de yenime. Hama eke ma nêbim jü; qeweta xo ke nêarde pêser, qe thabayre nêbenime. Xo viri ra mekirê: zayıf ke amay pêser, benê qewetın".

Heywanu têde çı lazımo kı bıkerê, yi ser qeşikerdo. Roc kora şiyenê de axırı amê werê, jü fikir ser qerer guruto.

A roce ra têpia kes teyna nêfeteliyo. Pêru ebe suri ağme biyê. Sire çerdayne de bekçi u eskeri beli kerdê. Sevkanu na vazife gurita xo ser.

Roce jü cınowr (verg), ni qerar ra bêxeber waştı ke zere suriye miyu kuye ro. Bekçiu nu diyo, hêrbi xebere da sevkanu. Sevkan biyê jü, verdo cınowri (verci) dime ra. Ebe paskulana, be iştirianê xuya do cınowri ro. Cınowr ruçukuto. Hata balmış biyenê cınowr hên rınde kuto.

Rocey ke lüye verdo owreşi dimê ra. Pêser amayıs ra qeweta ke ninu gurita, lüye kerda posman. Çı ke ebe perudaisa mene lüye şıçıyo.

Rocanê binan de ni heywanu, qeweta xuya ke jü biyene ra gurita, musna aslanu (şeru) u qeplanu...

Naê ser çımê verganê yabanu, yinanu kı xo qewetın vinitênê, ters gurito. Sêrkerdo kı, êndi bas

nêkenê. Ninu kerdena xo, zalimîniya xo caverda. Kes êndi qarîse keşî nêbiyo.
Kes nêçîşîyo u nêçîştî.

A roce ra têpia, ni herdê zere ni birri rê name "**HERDÊ HAŞTIYE**" no pîra.

BARIŞ TOPRAĞI
Ahmet Kahraman
Köyün Çocuđu Yayınları
1981, İstanbul

Tırki ra çarînaođ:
U. Pulur
Haziran 1996

